

L'Estatut a les Corts Constituents

Pam a pam

La batalla parlamentària segueix el seu curs. Malgrat tots els pessimismes i mals averanys, la causa de Catalunya aconsegueix cada dia i cada moment, un boei més d'autonomia. La minoria catalana està al seu lloc, i d'una manera sòbria, gens efectista ni espectacular, impulsa el debat vers una propra recuperació de les llibertats perdudes.

Cert és que cada pam de terreny guanyat costa tota mena d'esforços i de sacrificis. Però els nostres amics castellans, que són més i millors del que molts es creuen, recolzen vigorosament les aspiracions de Catalunya i contra l'esperit justicier de la segona República—del qual n'és expressió Manuel Azaña—són supèrflues i ineficaces les imprecacions i els patetismes de la xurma patriotera, inspiradora de certa premsa venal, així com de les concepcions arcaïques i incomprendibles que tenen dels nostres problemes candents, mants diputats, als quals se'ls fa difícil assimilar-se a la nova textura de l'Estat, sota la ideologia republicana.

No anem de pressa. Es veritat. Però just és reconèixer que tot allò que preteníem, en essència, ho anem obtenint. La facultat de Catalunya per constituir-se en regió autònoma i el reconeixement del dret que empara els catalans a emprar en tot moment la llengua catalana, són dues fites transcendents en el camí de la nostra alliberació. Es de creure que totes les altres pedres angulars de l'edifici estatutari aconseguiran, com aquestes dues, salvar el seu fons, encara que calgui modificar la forma.

Pam a pam, lluitarà Catalunya per a recuperar el que és ben seu. Res no hi podrà la bilis dels imperialistes, ni la dialèctica habilidosa dels picaplets. En bon hora el senyor Royo Villanova amuntegarà esmenes per tal de provocar votacions. El que pot produir, amb la seva obstrucció insensata, és irritar els indiferents i moure la majoria del Parlament a "guillotinar" les seves argücies de vella patum al servei de la Monarquia unitària.

En la sessió de dijous el Parlament de la República va aprovar

l'article segon de l'Estatut de Catalunya, el qual, després d'haver estat refusades diverses esmenes dels monàrquics obstruccionistes i la del radical Rey Mora i d'ésser acceptada una del senyor Peñalba, ha quedat redactat així:

"El idioma catalán es, como el castellano, lengua oficial en Cataluña. Para las relaciones oficiales de Cataluña con el resto de España, así como para la comunicación de las autoridades del Estado con las de Cataluña, la lengua oficial será el castellano.

Toda disposición o resolución oficial dictada dentro de Cataluña, deberá ser publicada en ambos idiomas y la notificación en esta forma sólo se hará a petición del interesado.

Dentro del territorio catalán, los ciudadanos, cualquiera que sea su lengua materna, tendrán derecho a elegir el idioma oficial que preferan en sus relaciones con los Tribunales, autoridades y funcionarios de todas clases, tanto de la Generalidad como de la República.

A todo escrito o documento judicial que se presente ante los Tribunales de Justicia, redactado en lengua catalana, deberá acompañarse su correspondiente traducción castellana, si así lo solicita alguna de las partes.

Los documentos públicos autorizados por los fedatarios en Cataluña podrán redactarse indistintamente en castellano o en catalán, y obligadamente en una y otra lengua, a petición de parte interesada.

En todos los casos, los respectivos fedatarios públicos expedirán en castellano las copias que hubieren de surtir efecto fuera del territorio catalán."

En la sessió de divendres es va perdre el temps en discussions d'esmenes a l'article tercer, no arribant a l'aprovació ja que el qui presidia la sessió en aquell moment, el radical senyor Marraco, va aixecar-la a un quart de nou.

Com que l'obstrucció continua la seva tasca es va acordar celebrar sessió doble els dimarts, dimecres i dijous, alternant la discussió dels dos projectes en curs de discussió: Reforma agrària i Estatut de Catalunya.

En broma i seriosament

La Junta d'Acció Popular Femenina de la província de Cuenca ha publicat també el seu corresponent manifest per aixecar l'esperit patriòtic i cavernícola de la dona espanyola.

La "vibració" d'aquest manifest és extraordinària i gairebé sobrenatural. Veie-ho:

"Y vosotras, hijas nobilísimas de Cuenca, las que tenéis la casa solariega de vuestros amores y de vuestras esperanzas en el corazón de la Virgen de las Angustias... ¡arriba!... Sí, ¡¡¡arriba!!!"

Ja veieu si es necessiten pulmons per a cridar aquest darrer ¡¡¡arriba!!!..., amb tres admiratius!

Qualsevol diria, però, que es fan càrrec, les autores del manifest, de la potència que precisen tenir unes gargamelles que vulguin despertar quelcom que, sortosament, ja és mort. Però no; no se'n fan càrrec, puix que es llegeix, en aquell "vibrant" manifest, aquest altre no menys "vibrantíssim" paràgraf:

"¡Mujeres!... Las que visteis ondear el viejo pendón de la independencia en Covadonga... ¡arriba!"

I ací, que es necessita major potència "gargamellística" per a despertar no res menys que a les pobres mòmies que fa dotze segles foren ésser vivents; ací, que almenys fa falta un vagó d'admiratius, ja ho veieu, es concreten en escriure senzillament: "¡arriba!", amb un sol admiratiu.

Ens sembla que no ho sentiran, les interessades.

Apart de què, ¿quina falta els fa, a aquelles pobres mòmies, el veure més pendons?

☉ ☉

A Romania es posà en circulació un segell per a celebrar el centenari d'un romanès il·lustre. Ara acaba d'ésser retirat i destruït aquest segell perquè... havien equivocat la data.

Com que això representa la pèrdua d'alguns milions s'instruí expedient per averiguar qui era el responsable d'aquesta ignorància. I el culpable ha resultat ésser... l'antic president del Consell, senyor Forga, l'historiador més gran de Romania...

Per a què us feu dels historiadors!

☉ ☉

El publicista senyor Jiménez Caballero, en un llibre que ha publicat recentment, posa de relleu certs disbarats que el cap més "vertebrat" de la "massa encefàlica" ha fet circular entre els seus "selectes" admiradors.

I hom diu que la Casa Calpe ha rebutjat aquest llibre per a la venda, quan ja havia estat admès. I no manca tampoc qui fa remarcar que el senyor Ortega i Gasset és conseller d'aquella casa.

Es que li mancaria, segurament, l'ingredient "gòtic, franco, rubio, germànic".

O estaria "invertibrado".

Com l'Espanya d'Ortega i Gasset.

☉ ☉

Segons un diari de Granada el propietari senyor Josep Emili Arroyo Fernández, que el passat agost, espontàniament, rebaixà a tots els llogaters de les seves finques el 40 per cent del lloguer que venien satisfent, ha fet ara una nova rebaixa del lloguer consistent en el 10 per cent, per la qual cosa abonen ja tots el 50 per 100 menys que el primitiu lloguer.

Ademés, els contractes, d'arrendament de les seves finques els paga també l'esmentat senyor.

Encara que el periòdic granadí ho publica, segons diu, perquè serveixi d'exemple, no creiem pas que el senyor Arroyo tingui imitadors.

Mirador internacional

☉ De Bangkok diuen que a Siam ha esclatat la revolució. La família reial està detinguda i estretament guardada. La multitud passeja els carrers triomfalment als soldats i marins revolucionaris.

En els llocs cèntrics i estratègics s'han col·locat tancs i metralladores.

Els ministres estan també detinguts.

☉ La producció diària de la indústria siderúrgica als Estats Units, que pel maig era de 42.593 tones, ha baixat a 38.000.

També ha decaïgut la indústria de l'automòbil.

Així mateix la indústria del petroli i la gasolina nord-americana ha sofert una baixa considerable.